

NORWEA – Norsk Vindkraftforening
Wergelandsveien 23B
0167 Oslo

Oslo, 10.12.2020

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
Oversendt elektronisk til verdiskaping@oed.dep.no

Innspill til Stortingsmelding om verdiskaping fra energiresurser

1. Innledning: NORWEA ønsker initiativet om en melding om verdiskaping fra norske energiresurser velkommen og takker for anledningen til å komme med våre innspill til temaer. Våre innspill knytter seg til fornybar kraftproduksjon, kraftinfrastruktur og videreføring av kraft gjennom bærekraftig vekst og omstilling i norsk industri, inkludert økt bruk av hydrogen fra elektrolyse.

Politiske avgjørelser styrkes om vi ser klima-, energi- og næringspolitikk i sammenheng. Når det legges opp til separate meldinger bør målet være at disse utgjør en helhet og bygger ned «båsene» mellom politikkområdene. For vårt politikkområde er det spesielt viktig at man ser driverne for økt kraftbehov og reguleringen av ny kraftproduksjon i sammenheng. En tydeligere kobling mellom de politiske målene for bærekraftig vekst i norsk fastlandsindustri, omstilling av industriprosesser og en langsiktig tilnærming til ny kraft ønsker vi velkommen.

2. Tydelighet om mål og virkemidler: Meldingen må være tydelig på hvilke overordnede målsetninger man har, med henblikk på bla. *Veikart for prosessindustrien, Prosess21*, NVEs rapporter *Elektrifiseringstiltak i Norge* og *Elektrifisering av landbaserte industrianlegg i Norge* mv. Elektrifisering og industriell vekst må stå sentralt for politikktutviklingen. Det er bred enighet om målsetninger, men betydelig uklarhet om veien dit.

Meldingen bør omtale gapet mellom myndighetenes egne kraftforbruksfremskrivninger og elektrifiseringsscenarioer. Innfasing av elektrisitet til erstatning for fossile energibærere blir aktuelt i stadig flere prosesser, og dette er godt dekket i myndighetsinitierte publikasjoner, der *Prosess21*, *Elektrifiseringstiltak i Norge* og *Klimakur 2030* er gode eksempler. Gjennomgangen bestilt av Olje- og energidepartementet selv, *Elektrifiseringstiltak i Norge*, peker på at det er stor forskjell på fagetaten NVEs egne fremskrivninger for en videreføring av dagens politiske kurs, og potensialet for elektrisk drevet industriell vekst og klimaarbeid.

Mulige bidrag fra teknologier og ressurser til å dekke et økt kraftbehov som følge av elektrifisering og lavutslippsvekst i industrien må beskrives sammen med de sentrale virkemidlene og rammevilkårene som regulerer ressursutnyttelse. Det er økende oppmerksomhet på miljø og bærekraft i diskusjoner av virkemiddelbruken – og konsekvenser for miljø og arealbruk mv. ved ulike veivalg for kraftproduksjon bør derfor omtales.

Den pågående omstillingen i metallindustrien og Yaras varslede omlegging av hydrogenproduksjonen viser at veikartet for hydrogen blir viktig. Det er tydelig at enkeltskifter i teknologi og markeder som er sentrale for verdiskapingen i norsk industri kan gi store utslag i kraftforbruket. Dermed er det viktig at man i veikartet for hydrogen bruker muligheten til å se regulering av kraftproduksjon, nettinfrastruktur og konkurransekraften til eksisterende industri under ett.

3. Planaspektet – forutsigbarhet for bransjer og sektormyndigheter: Investeringer i industri, energi- og klimatilstand har lange ledetider og tidshorisonter. Fremskrivninger av utbyggingstakt, forbruksutvikling mv. bør derfor stå sentralt. Tydelighet om hvilke tiltak som kan realiseres når gir forutsigbarhet til verdikjedene og forbereder sektormyndigheter slik at de tar koordinerte avgjørelser. Helhetlige klima- og energiplaner i andre europeiske land virker som «investeringsbrosjyrer» som sikrer tilgang på kapital, teknologi og kompetanse til å nå myndighetenes mål. Det er viktig at meldingen har fokus på avveininger mellom konkurransekraft og vekstmuligheter for eksisterende industri og næringsliv, og utviklingstakten i nye elektrifiserings- og omstillingstiltak.

4. Sentrale tema

4.1 Bærekraftig industrivekst og hydrogen: Nærings- og fiskeridepartementet tok i 2018 initiativ til Prosess21, for å finne de beste koblingene mellom minimering av utslipp og bærekraftig vekst i industrien. Rapportene fra arbeidet er ferdigstilt, og vi mener meldingen overordnet bør ta inn og diskutere særlig konklusjonene fra Prosess21-rapportene om *vertskapsattraktivitet, ny prosessindustri og kraft*.

Vi mener spesielt veikartet for hydrogen bør inneholde en beskrivelse av effektene for kraftsystem- og produksjon av innfasingen av utslippsfri hydrogen i flere industriprosesser. Utfasing av dampreformering og innfasing av hydrogen til erstatning for andre reduksjonsmidler i metallproduksjon er utviklingstrekk som gir fornybar foredling av energiressursene, men som samtidig kan legge betydelig press på kraftinfrastrukturen. I regjeringens hydrogenstrategi forutsettes dampreformering med CCS å være det foretrukne alternativet for storskala hydrogenproduksjon. Meldingen bør etter vår mening ta innover seg mulighetene for en alternativ utviklingsbane og gi en beskrivelse av effektene for kraftproduksjon og nettutbygging.

4.2 Kraftinfrastruktur til lands og til havs: Utnyttelse av fornybare ressurser henger tett sammen med investeringer i infrastruktur. Sammenhengen med nødvendige investeringer i transmisjonsnett, offshore nett og mellomlandsforbindelser bør omtales. Spesifikt bør verdiskapingsmuligheter knyttet til tettere fysisk integrering med europeiske kraftmarkeder omtales.

I rapporten *Økt vindkraftproduksjon og virkninger i transmisjonsnettet* viste Statnett hvordan det kan bygges ut store mengder ny lønnsom kraftproduksjon i Sør-Norge. NVEs rapport *Elektrifiseringstiltak i Norge* har hovedfokus på behovet for nettinvesteringer som er nødvendige for å utløse i størrelsesorden 23 TWh med elektrifisering utover besluttede elektrifiseringstiltak. I meldingen mener vi man bør benytte muligheten til å se temaene som omtales i disse rapportene samlet.

Havenergireguleringen gir muligheter for produksjonsradialer til utlandet og til Norge, samtidig som man åpner for tilkobling til olje- og gassinstallasjoner. Meldingen bør tegne opp et bilde av hvilken rolle myndighetene ser for seg at havvind i norske farvann kan spille som eksportvare, og som innsatsfaktor for elektrifisering i et 2040-perspektiv, og vise til hvilke veivalg dette fordrer for infrastruktur til havs.

4.3. Vurderinger av konsekvenser for konsesjonssystemet for kraftproduksjon: Utbygging av ny kraftproduksjon på land skal skje uten subsidier, dermed er konsesjonsapparatet sentralt. Meldingen må drøfte hvordan konsesjonssystemene for vind-, sol- og vannkraft, herunder samarbeidet mellom involverte etater og myndigheter, sikrer at man får ny kraftproduksjon på rett tid, på en planmessig og koordinert måte. Det bør gjøres vurderinger av konsesjonssystemets kapasitet etter varslede konsesjonsreformer.

Forutsigbare konsesjonssystemer er ikke bare viktig for kapitaltilgang og kompetanseutvikling i kraftbransjen, men kan i seg selv bidra til å trygge investeringsbeslutninger i kraftforedlende industri. Dermed er det svært viktig at man i meldingen uttrykker hvilke forventninger man har til hvordan konsesjonssystemene for kraftproduksjon kan bidra til utvikling av kraftressurser som er koordinert i tid og omfang med videre industriell utvikling og elektrifisering.

Vi takker igjen for muligheten til å komme med innspill til tema for meldingen, og ser frem til den videre dialogen rundt dette temaet.

Daniel Willoch,
Policyrådgiver

Øistein Schmidt Galaaen,
Direktør